

Газет лѣџны
ВКП(б) Кулџмџнса
рајком да
рајисполком

Вџор Френџн

№ 7 (662)
ЈАНВАР
22 лун
1938 во

XIV ВО ЛЕЊИНОГ, ЛЕЊИНСКОЈ ТУЈџД

Революцијалџн генџи

Ленџн вџли чужлџма революција вылџ. Сџџ збылыс вџли революциџнџй взрывјаслџн генџџн да революциџнџй руководствџлџн велџчџшџй мастерџн. Некор сџџ ез чувствујтлы асџ сецџм свободнџја да радџстьџја, кыџи революциџнџй потр'асенџејасса кадџ. Тајџн ме џик нџџи ог кџсџ шуны, мыј Ленџн џткоџа ошкывлис быд революциџнџй потр'асенџе либџ мыј сџџ ныр и став условџејас дырџи сулалџс революциџнџй взрывјас вџсна. Нџџи. Тајџн ме кџсџа сџмын вџставны, мыј Ленџнлџн генџалнџй прозорливџстыс некор ез петкџдчыв сецџм полнџја да џтчџтливџја, кыџи революциџнџй взрывјас кадџ. Революциџнџй поворотјас лунјасџ сџџ ставнас расцвџтајтлис, лџливлис јаснџја азџысџн, предугадывџјтлис классјаслыс двџженџесџ дареволуцијалыс лџан џџзагјасџџ, најџс азџџмџн, кыџи кџпыџџс вылыс. Мџјан партијнџй кругјасын оз вџсшџрџ шусы, мыј „Ілџич саммџ ујавны революцијаса гыјасын кыџи ваын черџ“.

Татыс Ленџнлџн такџическџй лозунгјасас „пораџителнџй“ јасностыс да революциџнџй замыслјасас „јурбергџдчана“ смџлџстыс.

Мџдсасџ помнџтсџны кык характернџй факт, кодјас тџдчџџџны Ленџнлыс тајџ особенностсџ.

Первој факт. Октабрскџй переворот възыввса кад, кор тылын да фрџнт вылын крџзџсџн џескџџџм миллиџнјасџнра-

бочџјјас, крџстанџјас да салдатјас требујтисны мџр да свобџда; кор генџералџтет да буржуџџја „војна помџџ“ нуџџџм интересјасын гџтџвџтисны војеннџй дџктатура; кор ставџн сџџ шусана „џбщественнџй мнџенџе“ да „социџлистџическџй партијас“ сулалџсны паныд болшевикјаслы, најџс „немецкџй шпџонјасџн“ трџнџрујтџмџн, кор Керенскџй зџлис вџтлыны подполџеџ и мыјкџ мында саммџс-нын вџтлыны—болшевикјаслыс партијасџ; кор австро—германскџй коалицијалџн вына дџсдџплинџрованнџй армијасыс ставџн нџшта сулалџсны паныд мџјанлы муџан да разлагџјтчыс армијаслы, а Западно—европејскџй „социџлистјас“ благополучнџја олџсны јџтџдын асланыс правџтелствојаскџџд „војна полнџй победаџ“ нуџџџдан интересјас куџа...

Мыј вџлис кыпџџдны восстанџе тащџм кадас? Кыпџџдны восстанџе тащџм џбстановкџын—сџџ лџџ ставсџ карта вылџ сувтџџџм. Но Ленџн ез пов рџскујтны, џџ сџџ тџдџс, мыј восстанџе не-избежнџ, мыј восстанџе побџџтас, мыј Россџјаын восстанџе гџтџвџтас импџриџлистџическџй војналы пом, мыј Россџјаын восстанџе кыпџџдас Рытывылыс мучџтчыс јџзсџ, мыј Россџјаын восстанџе-ыс импџриџлистџическџй војнасџ пџртас граждџнскџй војнаџ, мыј восстанџе сџтас Сџветјаслыс Рџспублџка, мыј Сџветјаслџн

Вџлџкџй лџнџнскџй заветјас

Мџјан дџныс мунџгџн, Ленџн јџрт завџшџџјтџс мџјанлы вылын кугны да сџџџџма вџџны партијаса шленлыс вџлџкџй звџнџесџ. Кланџтџам тџныд, Ленџн јџрт, мыј мџ честџн пџртам олџмџ тџнсыд тајџ заповџџџџ.

Мџјан дџныс мунџгџн, Ленџн јџрт завџшџџјтџс мџјанлы сџнмџс мџз вџџны партијалыс јџџџнствџсџ. Кланџтџам тџныд, Ленџн јџрт, мыј мџ честџн пџртам олџмџ тџнсыд и тајџ заповџџџџџ.

Мџјан дџныс мунџгџн, Ленџн јџрт завџшџџјтџс мџјанлы вџџны да јџнмџдны пролетџриџатлыс дџктатура. Кланџтџам тџныд, Ленџн јџрт, мыј мџ џгалџтџй асџыным выннџмџс сы вылџ, мџдым честџн пџртны олџмџ тџнсыд и тајџ заповџџџџџ.

Мџјан дџныс мунџгџн, Ленџн јџрт завџшџџјтџс мџјанлы став вынџн јџнмџдны рабочџјјаслыс да крџстаналыс сојузсџ. Кланџтџам тџныд, Ленџн јџрт, мыј мџ честџн пџртам олџмџ тџнсыд и тајџ заповџџџџџ.

Мџјан дџныс мунџгџн, Ленџн јџрт завџшџџјтџс мџјанлы јџнмџдны да паскџдны рџспублџкајаслыс сојуз. Кланџтџам тџныд, Ленџн јџрт, мыј мџ честџн пџртам олџмџ тџнсыд и тајџ заповџџџџџ.

Мџјан дџныс мунџгџн, Ленџн јџрт завџшџџјтџс мџјанлы вернџја нуџџдны олџмџ Коммунистџическџй Интернациџналлыс принципјасџџ. Кланџтџам тџныд, Ленџн јџрт, мыј мџ џгалџтџй асџыным олџмнџмџс сы вылџ, мџдым јџнмџдны да паскџдны ставмувыввса ужалыс јџзлыс сојузсџ—Коммунистџическџй Интернациџналџс.

Ленџн кулџм куџа 1924-џџд во јанвар 26-џџд лунџ Сџветјас Ставсојузса II-џџд сџезд вылын Сталин јџртџи вџсталџм рџчыс.

Революціјалон геніј

республика став мiр-пасталаын революціоннoј двiженiјeлы лoас oплoтoн.

Tōдca, мьi Лeнiнлoн тajō рeвoлyцioннoј пpeдвiдeнiјeыc бoрвылac збылмiс aззывлытoм тoчнoстoн.

Мoд фaкт. Oктaбpскoј рeвoлyцiјa бoрын пepвoјja лунјac, кop Нaрoднoј Кoмiссapјaслoн Cōзeг зiлiс зaстaвiтны мјaтeжнoј гeнepaл, глaвнoкoмaндујyщoј дyxoнiнoс дyгoдны вoєннoј дeјcтвиeјacсo да вoстыны copнiјac нeмeцјaскoд пepмiрiјe јылac. Пoмнiтeсo, кьi Лeнiн, Кpылeнкo да мe мoдoдчiм Пiтepын глaвнoј штaбo пpoвoд вылo copнiтны дyxoнiнкoд Mинутaыc вoлi жyткoјoн. дyxoнiн да Cтaвкa зiкoд oткaжiтчiсны пoртны oлoмo Cовнapкoмлыe пpикaз. Aрмијaлoн кoмaннoј cтaвыc cтaвнac вoлi Cтaвкa кын. Мьi кacajтчo салдaтјac јылac, тo вoлi тoдтoмoн, мьi шyac 12 мiллioннoј aрмијaыc, кoдi пoдчiнoннoј, cиz шycaнa, aрмeјcкoј oргaнizaцијaслы i пaныд нaстрoјeнiјeя

(Пoм. Зaвoдiтчoмcō вiзoд 1-oј лiстбoкыe)

coвeтcкoј влacтлы. Cамoј Пiтepac, кьi тoдca, кьп-тo вoлi ceкi јyнкepјaслoн вoстaнiјe. Ta кьнчi Кeрeнcкiј лoктiс Пiтep вылo вoјнaoн. Пoмнiтeсo, кьi пpoвoд дiнac нe-нyжыд кoст бoрын Лeнiнлoн чyжoмыc oзјic нe-oбычaјнoј јyгyдoн. Ty-дaлo вoлi, мьi cиz пpимiтoмa-нiн шyoм. „Mунaм padiocтaнцијa вылo, шyic Лeнiн,—cиz вoчac мiјaн-лы пoлзa: cпeциaлнoј пpи-

кaзын мi вeштaм гeнepaл дyxoнiнoс, cиz мeстaoдглaвнoкoмaндујyщoјoн нa-знaчитaм Кpылeнкo јoртoс да кoмaннoј cтaв јyр-вывтi шyoдчaм салдaт-јac дiнo чyкoстчoмoн—oкpyжитны гeнepaлјacoс, дyгoдны вoєннoј дeјcтвиeјac, јитчыны aвeтpo-гepмaнcкoј салдaтјaскoд i мiрлыc дeлoсo бoстны aслaныд coбcтвeннoј кi-јaco“.

Tajō вoлi „тoдтoминo“

чeтчыштoмoн. Нo Лeнiн eз пoв тajō „чeтчыштoм-гыc“, мoдapo, cиz мyнiс cылы вoчa, oд cиz тoдic, мьi aрмијaыc кoсјo мiр, i cиz мiрco зaвoјyтac, мiрo мyнaн тyј вывгыc cтaв i бьидпoлoс пpeпaтcтвиeјac вeсалoмoн, oд cиz тoдic, мьi мiрco yтвepдитoмын тaщoм cпocoбыc aвeтpo-гepмaнcкoј салдaтјaслы oз мyн вeс, мьi cиz мiр дo-pac кьcкoмcō кoртaлac зiк cтaв фpoнтјac вьылн.

Tōдca, мьi Лeнiнлoн тajō рeвoлyцioннoј пpeдвiдeнiјeыc бoрвылac cи-жo збылмiс cтaв тoчнoстoн.

Гeниaлнoј пpoзopливocт, мaтыcмыc coбытiјeјac-лыe пьщкocca cмыcлo oдјoн cхвaтывaјтны да рaзгaдывaјтны cпocoбнoст —Лeнiнлoн тajō cамoј cиz cвoјcтвoыc, кoдi oт-caлiс cылы нaмeчaјтны пpaвiлнoј cтpaтeгијa да јacнoј лiнiјa рeвoлyцioннoј двiжeнiјeca пoвoрт-јac вьылн.

I. B. CTAЛIН.

(Крeмлoвcкoј кypcaнтјac-рыт вьылн рeчьe, 1924 вoын јaнвap 24 лyнo).

1905 вoca јaнвap 9-oд лyн

1905 вoca јaнвap 9-oд (22-oд) лyнo пeтepбyргcкoј paбoчoјјac, пoп пpoвoкaтop Гaпoнoнa ышoдoмoн, хoрyгвјac-oн да цapcкoј пopтpeтјacoн мoдoдчiсны цap дiнo, мeдын нoрaсны cылы aслaныc кoрыcaдaн, пpaвaтoм, хoзajевajac да чiнoвникјac тoпoдoм yлын oлoм јылac. Никoлaj II-oј мeдбoрјa рoч цap, кoдi cлaвiтчiс cтaв мiр пacтaын a-лac звepcaмa жeтoкoстнac, бpужијeтoм paбoчoјјacoс вcтpeтiтiс пyлajac шepoн. Унa cурe paбoчoјјac yciсны вiдoмн да paнiтчoмoн двoрцoвoј плoщaд вылo да cы дoрын мaты гoгopca yличa-јac вылo.

Бoлшeвикјaслoн Пeтepбyрг-cкoј кoмитeт oдoдiс paбoчoј-јacoс. Бoлшeвикјac вiстaлiс-ны, мьi aсcыны oлoмcō бyрмoдoмын paбoчoјјaслoн тyыc cōмын oтi—cиz рeвo-лyцијaлoн тyј.

Јaнвap 9-oд лyнo лiбo кь-д aјјoс нiмтoны „Кpовaвoј

вoскpeсeнiјe“ oзтiс paбoчoј-јacлыe клacсoвoј cамocozнa-нiјeсo. Нaјo гoгopвoиcны, мьi aсcыны пpaвajacсo нa-јo шeдoдaсны cōмын вoopy-жoннoј вoстaнiјeoн, cōмын цapcкoј пpaвiтeлcтвoлыe влacтcō, бyржyазијaлыe да пoмeщикјaслыe влacтcō пyт-кьлтoмoн.

Лeнiн ceк-жo гiжлiс: „Pa-бoчoј клacсe пoлyчитiс гpaждaнcкoј вoјнaлыe вeлiкoј yрoк, пpoлeтapиaт рeвo-лyциoннoј вoстaнiјeыa oтi лyнoн вoскoвтiс вoзo cиz, кьi cиz eз вepмы eскo вo-кoвтны тoлыcјacoн да вoјac-oн бьдлyнјa, нapтiтoм пe-мыд oлoмын“ (Лeнiн, coчiн. VII-тoм, 79 лб.).

1905-oд вoca јaнвap 9-oд лyн лoј мeдвoззa рoч рeвo-лyцијaлы зaвoдiтчoмoн, кoнi paбoчoј клacс вьcтyпитiс кьi глaвнoј движyщoј вьи. „Кpовaвoј вoскpeсeнiјe“ вылo Мoсквaсa, Хap'кoвca, Јeкaтepиноcлaвca, дoн вьылн

Рoстoвca, дoнбaссa, Уpaлca да мyкoд мeстajacca paбo-чoјјac вoчaвiзiсны пoлитичe-кoј cтaчкaдн, кoдi мyнiс „дo-лoј cамoдepжaвијe!“ лoзyнг-јac yлын. Мoсквaын дeкaбp-ын oзјic paбoчoјјaслoн вoopy-жoннoј вoстaнiјe. Цapcкoј пpaвiтeлcтвo пoдтiс вiрьи мeдвoззa рoч рeвoлyцијaдoс. Нo cылoн вeлiкoј yрoкјacыc eз вoшны пpocтa. 1905-oд вoca рeвoлyцијaлыe oпытo paбoчoј клacс Лeнiн-Стaлин вeскoдлoм yлын кyжoмoн пpимeнитiс пepвoј Фeвpaл-cкoј, a cecьa 1917-oд вoca Oктaбpскoј рeвoлyцијaын. 1905-oд вoca рeвoлyцијa вoлi, кьi вiстaвлiс Лeнiн, рeпeтi-цијaдн 1917-oд вoлы, кoдi oктaбpын бyржyазнo-дeмoк-paтичeскoј рeвoлyцијacaн вy-жic coциaлиcтичeскoј рeвoлy-цијaд.

33 вo кoлi „Кpовaвoј вo-скpeсeнiјe“ кaдcaн. Tajō вo-јac чoжыc paбoчoј клacс да yжaлыc кpeстaнa мyнiсны Лeнiн-Стaлин пapтијa вeскoд-лoм yлын пoбeдoнoсиoј тyј.

Нaјo бьрoдiсны цapизмoс, бьрoдiсны кaпитaлиcтјacoс, пoмeщикјacoс, кyлaкјacoс да жyгoдiсны пapтијaлыe cтaв вpaгјacoс, пaздoдiсны тpoц-киcтјacoс да вeскьдвьв пo-бopникјacoс, кoдјac зiлiсны бoр cувтoдны кaпитaлизм. Мi cтpoитiм coциaлизм мiјaн cтpa-нaын. Pocсијa, кoдi вoлi цa-ризм дьpјi нaрoдјaслы тyрмa-oн, бoрo кoлoм да кoрыca-лaн cтpaнaдн, лoј ыжыд вьи-јoрa iндyстриaлнoј дepжaвa-oн, зopицaлыe да шyдa cтpa-нaдн. Coвeтcкoј Coјyз oнi лoј мiрca cтaв пpoлeтapијa-слы, cтaв нapтiтoм јoзјaслы тьшкacaн знaмјaн.

Стaлин јoрт вeскoдлoм yлын, Стaлинcкoј Кoнcтитyци-јa имeйтoмoн, Coвeтcкoј Co-јyзca yжaлыe јoз збoјa мy-нoны вьл вepмoмјaco, нoш-тa шyдaжык oлoмo.

СССР-са первој созыва Верховној Сöветлөн первој Сессіјалөн заключительној заседаніје 1938-öd вога јанвар 19-öd лунö

Јанвар 19 öд лунö, 2 час лунин, Союзса Сöвет заседаніјас залын, Кремльн, Союзса Сöветлөн да Націоналностјас Сöветлөн вöлі којмöд öтувја заседаніје.

Председателствујтыс Союзса Сöветлөн председател А. А. Андрејев. Ложајасын — Сталин, Молотов, Калинин, Ворошилов, Каганович, Микојан, Чубар, Косиор, Жданов, Жежов, Хрушчев, Литвінов да Петровскіј јортјас, СССР-са Верховној Сöвет президумса шленјас.

Первој вопросн Сессіја відлалö СССР Союзса Прокурорöс назначитöм шылыс вопрос.

депутат Г. И. Петровскіј Союзса Сöветлөн да Националностјас Сöветлөн Старейшин Сöвет нимсан сетö предложеніје ССР Союзса Прокурорöн назначитны А. Я. Вышинскіј јортöс. Верховној Сöвет назначитö депутат А. Я. Вышинскіј јортöс СССР-са Прокурорöн.

Следујущöј вопрос — Союзној Правителствоöс—ССР Союзса Народнöј Комиссарјаслыс Сöвет котыртöм.

Кыв сетö В. М. Молотов јортлы. Бурнöј да куза нужалан оваціјасөн да „урал“ горбöмјасөн встрети тöмөн Молотов јорт аслас речын отвејатö депутатјас вопросјас да замечаніјас выльö, кофјасöс вöчисны колан заседаніје вылын сорніјасын СССР-са Правителство котыртöм шылыс. Сы бöрын Молотов јорт вiсталö Правителство составö кандидатурајаслыс нимасöс.

Бурнöј рукоплесканіјасөн депутатјас встречајтöны СССР-са Народнöј Комиссарјас Сöветса председателö вежыјаслыс Чубар, Микојан да Косиор јортјаслыс нимјасöс. Иностраннöј фелöјас куза Народнöј Комиссар Литвінов лыс Пышкöсса фелöјас куза Народнöј Комиссар Жежов јортлыс, öкыд промышленностса Народнöј Комиссар Л. М. Каганович јортјаслыс нимјасöс.

Председателствујтыс Андрејев јорт јубртö, мыј ем предложеніје СССР-са Народнöј Комиссарјас Сöветö председателöн вынöдны Вјачеслав Михајлович Молотов јортöс. Залын кыпалö бурнöј оваціја. депутатјас пöба чолöмалöны Молотов јортöс, — великöј Сталинлыс матысса соратникöс, большевiстскöј партијалөн öти веэкöдлысöс, повтöм большевикöс, социализм вöсна да ужалыс јöз шуд вöсна стойкöј борецöс. Молотов јорт öтсöгласөн вынöдчö СССР-са Совнаркомын председателöн.

Ташöм-жö ыжыд кыпдлуин мунö СССР-са Народнöј Комиссарјас Сöветса председателöс вежыјасöс вынöдöм.

Персоналнöја гöлбсујтöмөн Верховној Сöвет образуйтö СССР-са Правителствоыс—ССР-са Народнöј Комиссарјас Сöветлыс ташöм состав:
ССР-са Народнöј Комиссарјас

Сöветлөн председател Вјачеслав Михајлович Молотов.

ССР-са Народнöј Комиссарјас Сöветлөн председателјасöс вежыјас—Влас Яковлевич Чубар, Анастас Иванович Микојан.

ССР-са Народнöј Комиссарјас Сöветлөн председателöс выжыс да Сöветскöј Контроллен комиссијаса председател—

Станіслав Викентјевич Косиор. СССР-са Госпланын председател—Николај Алексејевич Вознесенскіј. Иностраннöј фелöјас куза Народнöј Комиссар — Максим Максимович Литвінов.

Пышкöсса фелöјас куза Народнöј Комиссар Николај Иванович Жежов.

Оборона куза Народнöј Комиссар—Климент Јефремович Ворошилов. Војенно—Морскöј Флот куза Народнöј Комиссар — Петр Александрович Гмрнов.

öкыд Промышленност куза Народнöј Комиссар — Лазар Моисејевич Каганович.

Машиностројеніје куза Народнöј Комиссар Александр давидович Брускін.

Обороннöј промышленност куза Народнöј Комиссар—Михаил Моисејевич Каганович.

Пшщевöј промышленност куза Народнöј Комиссар—Абрам Лазарович Гилінскіј.

Кокны промышленност куза Народнöј Комиссар—Василіј Иванович Шесгаков.

Вöр промышленност куза Народнöј Комиссар—Михаил Иванович Рыжов.

Путеј сообшченіја куза Народнöј Комиссар — Алексеј Венедиктович Бакулін.

Воднöј транспорт куза Народнöј Комиссар—Николај Иванович Пахомов.

Свјаз куза Народнöј Комиссар—Матвей давидович Берман.

Земледеліје куза Народнöј Комиссар—Роберт Индрікович Ејхе.

Зернöвöј да животноводческöј совхозјас куза Народнöј Комиссар — Тихон Александрович Журкин.

Заготовкајас куза Народнöј Комиссар—Михаил Василјевич Попов.

Финансјас куза Народнöј Комиссар—Арсеніј Григорјевич Зверев.

Торговля куза Народнöј Комиссар—Михаил Павлович Гмрнов.

Внешнеј торговля куза Народнöј Комиссар—Јевгеніј Феонісович Чвјалев.

Јустіціја куза Народнöј Комиссар Николај Михајлович Рычков.

Здравоохраненіје куза Народнöј Комиссар—Михаил Фёдорович Болдырев.

Государственнöј банк правленіјелөн председател—Алексеј Петрович Грiчманов.

Вышнöј школајас фелö куза комитетын председател—Сергеј Василјевич Кафтанов.

Искусство фелöјас куза председател—Алексеј Иванович Назаров.

* * *

Персоналнöј голосованіје помалöма Андрејев јорт јубртö:

ССР-са Народнöј Комиссарјас Сöветлыс став составö вынöдöма öтсöгласөн!

Став делегатјас вылыс сувтöны асланыс местајасыс да восторженнöј оваціјалөн шквалыс мунö став зал куза. СССР-са Верховној Сöвет чолöмалö Союзној Правителствоöс да СССР-са Конституціја великöј творецöс, социјалистическöј революціјалөн гениалнöј стратегöс Јосиф Виссарионович Сталинöс.

* * *

Шумнöј аплодисментјасөн встрети тöмөн, Сессіјасöс чолöмалысны рабочöјјаслөн, работницајаслөн, колхозникјаслөн, колхозницајаслөн, интеллигенціјалөн да служащöјјаслөн делегацијас.

Москва да Московскöј областса делегација нимсан выступитис Радіщев нима Москваса школаын велöдыс Астахова јорт. Ленинградса делегација нимсан чолöмалис Скоробогаткö јорт, Киров нима „электросіла“ заводса завкомын јуралыс. Донбасса, Уралса да странаса мукöд рајонјасса делегација нимсан выступитис Руденкö јорт. Краснöј Арміја да Војенно—Морскöј флотса делегацијасан выступајтис капитан Герасимов јорт.

депутатјас сувтöмөн колöдöны рöднöј Рабоче Крестанскöј Краснöј Арміјалөн да Војенно Морскöј флотлөн представителјасöс. Сы бöрын председателствујущöј А. А. Андрејев јубртö СССР-са Верховној Сöветлыс первојја Сессіјасöс тупкысöмөн.
(ТАСС).

„Мурманец“ туј вылын

„Мурманец“ лөн борт. (јанвар 15 лун).

Мурманскан да Медвежеј дiбö став тујыс мунис öкыд метеорологическöј условіјесын. Пöлтис 10 балл вына тöв, море волнујтис, тыдалö вöлі омöла. Талун асывнас тöв кутис лöнны. Капитан Улјанов јорт судно нуöдö увереннöја. Команда аслас могјасөн справлајтчö бура“.

